Rok XVI. **Nr. 26.**

DZIENNIK URZĘDOWY

c. k. Rady szkolnej krajowej w Galicyi.

Redagowany w c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Wydany dnia 31. grudnia 1912.

L. 16.508/III.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej do c. k. Rad szkolnych okręgowych, Dyrekcyi c. k. seminaryów nauczycielskich i Zarządów szkół pospolitych typu miejskiego w sprawie nowego podręcznika do nauki rachunków w języku ruskim.

C. k. Rada szkolna krajowa wydała nakładem c. k. Wydawnictwa książek szkolnych nowy podręcznik p. t. „Наука рахунків для IV. кляси шестиклясових шкіл" i ustanowiła cenę egzemplarza na 35 h. Podręcznik ten wejdzie w użycie w szkołach typu miejskiego z językiem wykładowym ruskim od początku roku szkolnego 1913/14.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 26. grudnia 1912.

Za c. k. Namiestnika

Dembowski.

L. 16.654/III.

Okólnik

c. k. Rady szkolnej krajowej w sprawie kursu nauki koszykarstwa.

C. k. Rada szkolna krajowa urządza w porozumieniu z Wydziałem krajowym w krajowej centralnej szkole koszykarskiej we Lwowie w czasie od 1. lutego do 30. czerwca 1913 kurs nauki koszykarstwa dla ośmiu nauczycieli szkół ludowych, chcących wykształcić się w wykonywaniu robót koszykarskich.

Nauczyciele przyjęci otrzymają na czas trwania kursu urlop a nadto przyznane im będą zasiłki miesięczne po 50 K tudzież zwrot kosztów podróży do Lwowa i z powrotem.

O przyjęcie na ten kurs mogą się ubiegać przedewszystkiem stali nauczyciele szkół ludowych z takich miejscowości, w których zaprowadzenie nauki koszykarstwa jest możliwe i pożądane ze względu na warunki miejscowe i w których nadto będzie zapewnione ze strony czynników miejscowych założenie i utrzymywanie szkolnej plantacyi wikliny koszykarskiej, obejmującej 15—28 arów ziemi.

Podania o przyjęcie na ten kurs należy wnosić do c. k. Rady szkolnej krajowej najpóźniej do dnia 15. stycznia 1913 za pośrednictwem c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Do podania należy dołączyć tabelę kwalifikacyjną, wypełnioną we wszystkich rubrykach i deklaracyę, w której ubiegający się o przyjęcie ma wyraźnie oświadczyć, że w razie przyjęcia na kurs obowiązuje się go ukończyć, a następnie udzielać w szkole, w której pracuje, nauki koszykarstwa za wynagrodzeniem godzin nadobowiązkowych, oraz prowadzić poruczoną swej opiece szkolną plantacyę wikliny.

Zarząd szkoły przedkładając zgłoszenia nauczycieli c. k. Radzie szkolnej okręgowej winien wedle możności dołączyć także deklaracyę Rady szkolnej miejscowej, z której treści możnaby nabrać przekonania, że nauka koszykarstwa w danej szkole dozna ze strony czynników miejscowych należytego poparcia i opieki.

Deklaracya taka powinna obejmować następujące punkta:

1. że jest życzeniem Rady szkolnej miejscowej, aby w tej szkole zaprowadzono naukę koszykarstwa jako przedmiotu nadobowiązkowego;

2. że Rada szkolna miejscowa lub inne czynniki miejscowe zobowiązują się do utrzymywania na polu szkolnem lub na polu specyalnie na ten cel przez Radę szkolną miejscową przeznaczonem i dostarczonem o przestrzeni 15—28 arów, wzorowej plantacyi wikliny koszykarskiej celem uzyskania doborowego materyału do wyrobów koszykarskich w tej szkole;

3. że Rada szkolna miejscowa będzie gotowa pokrywać niezbędne wydatki, połączone z prowadzeniem takiej plantacyi, z funduszu szkolnego miejscowego.

Koszta zakupna sadzonek na założenie plantacyi pokryje c. k. Rada szkolna krajowa z własnych funduszów; również zaopatrzy szkoły w narzędzia i przybory do nauki koszykarstwa kosztem krajowego funduszu szkolnego.

Zarazem winien Zarząd szkoły donieść, czy przy danej szkole znajduje się miejsce na skład materyałów i czy sala szkolna jest dość obszerna na urządzenie pracowni koszykarskiej.

Z c. k. Rady szkolnej krajowej.

We Lwowie, dnia 27. grudnia 1912.

Za c. k. Namiestnika
Dembowski,

Wiadomości osobiste.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 11. grudnia b. r. raczył najmiłościwiej zamianować c. k. Radcę Namiestnictwa dr. Stanisława Okęckiego, referenta spraw administracyjnych i ekonomicznych w Radzie szkolnej krajowej, Radcą Dworu.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 14. grudnia b. r. raczył najmiłościwiej zamianować Stanisława Schneidra, dyrektora c. k. gimnazyum VIII. we Lwowie. dyrektorem c. k. gimnazyum im. Franciszka Józefa we Lwowie a dr. Maryana Kurpiela, profesora gimnazyum III. w Krakowie, pełniącego obowiązki kierownika gimnazyum VIII. we Lwowie, dyrektorem c. k. gimnazyum realnego we Lwowie.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty zamianował c. k. inspektora szkolnego okręgowego Józefa Zagrodzkiego, pełniącego obowiązki kierownika c. k. seminaryum nauczycielskiego męskiego w Rudniku, dyrektorem tego zakładu.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty zamianował ks. Jana Wądolnego, zastępcę nauczyciela religii rzymsko-katolickiej w c. k. seminaryum nauczycielskiem męskiem w Kętach, nauczycielem religii rzymsko-katolickiej w tym zakładzie.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty zamianował dr. Jana Promińskiego, zastępcę nauczyciela w c. k. seminaryum nauczycielskiem męskiem w Tarnopolu, nauczycielem głównym w tym zakładzie.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty nadał w uznaniu wieloletniej bardzo wydatnej służby Antoninie Waściszakowskiej, nauczycielce kierującej 4-klasowej szkoły żeńskiej im. król. Jadwigi w Jaśle, tytuł dyrektorki; Mikołajowi Petrowowi, nauczycielowi kierującemu 4 klasowej szkoły w Gajach w okręgu lwowskim zamiejskim, Wincentemu Manierskiemu, nauczycielowi kierującemu 2-klasowej szkoły w Jedliczu w okręgu krośnieńskim i Janowi Gołębiowi, nauczycielowi kierującemu 4-klasowej szkoły w Radłowie w okręgu brzeskim, tytuł dyrektora.

J. E. Pan Namiestnik przeniósł starostę, posiadającego tytuł i charakter radcy Namiestnictwa, Jana Veltzego z Zaleszczyk do Bochni; starostę Zygmunta Żeleskiego z Bochni do Przemyśla, sekretarza Namiestnictwa i kierownika staro-

stwa dr. Łucyana Zawistowskiego z Pilzna do Przeworska, poruczając mu kierownictwo tamtejszego starostwa, tudzież poruczył kierownictwo starostw: w Białej starszemu komisarzowi powiatowemu dr. Kazimierzowi Fedorowiczowi, w Pilźnie starszemu komisarzowi powiatowemu Zygmuntowi Sulima - Huńczak Popielowi, w Zaleszczykach sekretarzowi Namiestnictwa Władysławowi Topolnickiemu.

Temsamem obejmują wyżej wymienieni funkcye Przewodniczących Rad szkolnych okręgowych w rzeczonych okręgach szkolnych.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła wybór:

ks. Eugeniusza Hornickiego na zastępcę Przewodniczącego c. k. Rady szkolnej okręgowej w Rawie;

ks. Jana Stryjskiego na duchownego członka obrządku grecko-katolickiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Przemyślu;

dr. Józefa Golda na delegata Rady miejskiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Złoczowie;

Mojżesza Wechslera na reprezentanta religii izraelickiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Śniatynie;

Erazma Czechowicza, dyrektora 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej im. Kopernika w Kołomyi, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kołomyi.

Stanisława Orłowskiego, nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły w Bołszowcach, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Rohatynie;

Karola Chlamtacza, nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Suchostawie, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Husiatynie;

Józefa Chmielewskiego, nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły w Tłustem, na reprezentanta zawodu nauczycielskiego do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Zaleszczykach.

C. k. Rada szkolna krajowa zatwierdziła w zawodzie nauczycielskim, nadając im tytuł c. k. profesora, rzeczywistych nauczycieli w szkołach średnich:

dr. Artura Załęckiego w filii gimnazyum VII. we Lwowie, dr. Jana Sajdaka w gimnazyum św. Jacka w Krakowie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała ks. Stanisława Sadowskiego zastępcą nauczyciela religii rzymsko-katolickiej w II. szkole realnej we Lwowie.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła zastępców nauczycieli w szkołach średnich:

Józefa Stojanowskiego z gimnazyum Franciszka Józefa we Lwowie do filii gimnazyum IV. we Lwowie; Michała Grzybińskiego z gimnazyum I. z polskim językiem wykładowym w Stanisławowie do gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Stanisławowie; Juliusza Holzmüllera z gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Stanisławowie do gimnazyum I. z polskim językiem wykładowym w Stanisławowie.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła zastępcę nauczyciela szkoły ćwiczeń Jana Gula z seminaryum nauczycielskiego męskiego w Tarnowie do seminaryum nauczycielskiego męskiego w Krośnie.

C. k. Rada szkolna krajowa zamianowała w szkołach ludowych:

Antoniego Malickiego dyrektorem 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej połączonej z 4-klasową szkołą pospolitą w Jaśle;
Jana Wanata dyrektorem 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej połączonej z 4-klasową szkołą pospolitą w Krośnie;
Emila Nawrockiego nauczycielem 3-klasowej szkoły wydziałowej męskiej w Brodach;
Bronisławę Inglotową nauczycielką 6-klasowej szkoły żeńskiej w Nowym Targu;
Agnieszkę Gruntowiczównę nauczycielką 6-klasowej szkoły żeńskiej w Dobromilu;
Ludwika Kozara nauczycielem kierującym 5-klasowej szkoły w Brzozdowcach;
Stefanię Obtułowiczównę nauczycielką 5-klasowej szkoły w Kleparowie;
Jana Samolewicza nauczycielem kierującym 4-klasowej szkoły w Zakliczynie;
Aleksego Laszewicza nauczycielem kierującym i Justynę Krzyżanowską nauczycielką 4-klasowej szkoły w Przewłoce;
Eugeniusza Czyżdę nauczycielem 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową w Brodach;
Adolfinę Redlównę nauczycielką 4-klasowej szkoły pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową w Wieliczce;
Jana Nodzeńskiego nauczycielem 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową im. Kochanowskiego w Krakowie;
ks. Karola Jastrzębskiego nauczycielem religii rzymsko-katolickiej 4-klasowej szkoły żeńskiej im. Sienkiewicza we Lwowie;
ks. Antoniego Foxa nauczycielem religii rzymsko-katolickiej 4-klasowej szkoły w Libiążu małym;
Aurelię Barabaszównę nauczycielką 4-klasowej szkoły w Turce;
Maryę Makowską nauczycielką 4-klasowej szkoły żeńskiej w Baryszu;
Antoniego Hechta nauczycielem 4-klasowej szkoły męskiej w Janowie;
Maryę Dereniównę nauczycielką 4-klasowej szkoły w Czajkowicach;
Wiktoryę Krzyżanowską nauczycielką 4-klasowej szkoły w Bohorodczanach starych.

Nauczycielami kierującymi szkół 2-klasowych:

Konrada Fiutowskiego w Manasterczanach; Juliana Freya w szkole im. św. Franciszka w Dublanach; Wojciecha Mazurkiewicza w Woli rzędzińskiej; Mieczysława Ślesińskiego w Hadlach szklarskich; Jana Szustakiewicza w Ostrej; Józefa Koszałkowskiego w Konotopach.

Nauczycielami i nauczycielkami szkół 2-klasowych:

Katarzynę Szustakiewiczową w Ostrej; Zofię Winnicką w Sadzawie; Weronikę Szymańską w Zbylitowskiej Górze; Stefanię Żydroniównę w Koziowej; Eugeniusza Sowińskiego w Siedliskach koło Tuchowa; Aleksandrę Pacanowską w Siedliskach; Michalinę Śmiszkiewiczównę w Zarwanicy.

Nauczycielami i nauczycielkami szkół 1-klasowych:

Waleryana Dzbańskiego w Zalipiu; Maryana Winiarza w Łanach sokołowskich; Jana Stachowskiego w Brzostowej Górze; Sylwestra Peszkę w Poluchowie małym;

Jana Bundza w Dobrowlanach; Bazylego Kuźmaka w Drohowyczach; Olgę Senikównę w Zahoczewiu; Wincentego Pulkę w Pilawie; Joannę Diakonównę w Borusowie; Karola Chudobę w Wróblowicach; Konstancyę Masiukównę w Jabłuszu; Michała Wachniuka w Perechrestnem.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła:

Jana Nodzeńskiego nauczyciela 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową im. Kochanowskiego w Krakowie na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły męskiej im. Sienkiewicza w Krakowie;

Franciszka Szczucińskiego nauczyciela 4-klasowej szkoły męskiej im. Sienkiewicza w Krakowie na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową im. Kochanowskiego w Krakowie;

Stanisława Popa nauczyciela 4-klasowej szkoły pospolitej męskiej połączonej z wydziałową w Jaworowie na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły męskiej im. Długosza w Stryju;

Józefę Dudkową nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Jeleniu na równorzędną posadę do 4-klasowej szkoły w Jeleniu;

Helenę Kochównę nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Zatoce na równorzędną posadę do szkoły w Lipowcu;

Zofię Błocką nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Jażowie starym na równorzędną posadę do szkoły w Zaleszczykach małych:

Józefę Füllerównę nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Kąśnie dolnej na równorzędną posadę do szkoły w Mogilnie;

Władysławę Osadzińską nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Hadlach szklarskich na równorzędną posadę do szkoły w Kielanówce;

Jana Pestraka nauczyciela 1-klasowej szkoły w Horyhladach na równorzędną posadę do szkoły w Krauszowie;

Antoniego Wasylkowskiego nauczyciela 1-klasowej szkoły w Krzywem na równorzędną posadę do szkoły w Miliku (zamiast do Andrzejówki);

Włodzimierza Panasa nauczyciela 1-klasowej szkoły w Szumiaczu na równorzędną posadę do szkoły Jasienicy zamkowej;

Andrzeja Moralskiego nauczyciela 1-klasowej szkoły w Jasienicy zamkowej na równorzędną posadę do szkoły w Szumiaczu.

C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła w stan spoczynku:

Józefa Vogla nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły w Sądowej Wiszni;

Antoninę Turczaniewiczową nauczycielkę 5-klasowej szkoły w Jazłowcu;

Annę Woroniecką nauczycielkę 4-klasowej szkoły żeńskiej im. Tańskiej we Lwowie;

Franciszkę Sawczyńską nauczycielkę 4-klasowej szkoły żeńskiej im. Hoffmanowej w Kołomyi;

Maryę Weinbachową nauczycielkę 4-klasowej szkoły na przedmieściu Odenica w Dolinie;

Marcina Dziubka nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Długiem;

Józefę Tarnawską nauczycielkę 2-klasowej szkoły w Uniowie;

Barbarę Łopatkównę nauczycielkę 1-klasowej szkoły na przysiołku Chałupki w Ryczowie;
Jana Gewczuka nauczyciela 1-klasowej szkoły w Jąworowie;
Zofię Bodurkiewiczównę nauczycielkę 1-klasowej szkoły w Czyżówce.

Z powodu zgonu ś. p. Antoniego Sołtykiewicza, emerytowanego c. k. krajowego inspektora szkół, zmarłego dnia 12. grudnia b. r. c. k. Rada szkolna krajowa wystosowała pismo kondolencyjne do jego rodziny.

C. k. Rada szkolna krajowa wystosowała również do księżnej Maryi Czartoryskiej pismo z wyrazami współczucia z powodu śmierci jej męża ś. p. księcia Jerzego Czartoryskiego, niegdyś wieloletniego członka Rady szkolnej krajowej, zmarłego dnia 23. grudnia 1912.

Remuneracye za staranne prowadzenie ogrodów szkolnych otrzymali w myśl okólników c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 9. sierpnia 1901 l. 21.966 (Dz. urzęd. Nr. 30) i z dnia 28. grudnia 1904 l. 48.155 (Dz. urzęd. Nr. 32) następujący nauczyciele i nauczycielki:

1. Albin Biliński nauczyciel 1-klasowej szkoły w Jagielnicy starej (Czortków);
2. Stanisław Budzyński nauczyciel 1-klasowej szkoły w Zalesiu (Złoczów);
3. Bazyli Bukatowicz nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Sorokach (Kołomyja);
4. Jan Chmiel nauczyciel 1-klasowej szkoły w Skrzyszowie (Ropczyce);
5. Jan Chwierut nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły w Sporyszu (Żywiec);
6. Aleksander Chuderski nauczyciel kierujący 4 klasowej szkoły w Dolinie na przedmieściu Odenica;
7. Wiktor Ciuciura nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły z dopełniającym kursem rolniczym w Kobakach (Kosów);
8. Grzegorz Decko nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Dorożowie (Sambor);
9. Józef Dub nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Wietlinie (Jarosław);
10. Piotr Duczymiński nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Tiapczem (Dolina);
11. Ludwik Haupt nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły w Ułaszkowcach (Czortków);
12. Michał Hołejko nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Brzegach (Sambor);
13. Konstanty Jasielski nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły w Gdowie (Wieliczka);
14. Teofil Kisielewski nauczyciel 1-klasowej szkoły w Żabiu-Ilci (Kosów);
15. Jan Klocek nauczyciel 1-klasowej szkoły w Rzepienniku marciszewskim (Gorlice);
16. Jan Kotaś nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Nieczajnej (Dąbrowa);
17. Błażej Kowicki nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły w Cięcinie (Żywiec);
18. Marya Kropińska nauczycielka 1-klasowej szkoły w Krasnem-Lasocicach (Limanowa);

19. Bolesław Leszczyński nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły w Gwoździcu (Kołomyja);

20. Piotr Litarowicz nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły w Szczurowej (Brzesko):

21. Kazimierz Mierzwiński nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Maszkienicach (Brzesko);

22. Józef Mistarz nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły w Wołowicach (Kraków zam.);

23. Grzegorz Noss nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Bortkowie (Złoczów);

24. Adam Nowakiewicz nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Zagorzanach (Gorlice);

25. Piotr Pasieka nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Kopkach (Mielec);

26. Jan Piątek nauczyciel kierujący 2 klasowej szkoły w Paszczynie (Ropczyce);

27. Jan Piss nauczyciel 1-klasowej szkoły w Uhercach niezabitowskich (Gródek);

28. Jan Rampała nauczyciel 1-klasowej szkoły w Jabłonce niżnej (Turka);

29. Karolina Rawicka nauczycielka 1-klasowej szkoły w Tamanowicach (Mościska);

30. Michał Reszetyło nauczyciel 1-klasowej szkoły w Sadzawie (Bohorodczany);

31. Władysław Sedlak nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Jadownikach mokrych (Dąbrowa);

32. Antoni Ślusarczyk nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Witkowicach (Kraków zam.);

33. Mikołaj Starzewski nauczyciel kierujący 4-klasowej szkoły z dopełniającym kursem sadowniczym w Lanckoronie (Wadowice);

34. Józef Świtalski nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Łowcach (Jarosław);

35. Teofil Tokarski nauczyciel kierujący 2-klasowej szkoły w Porohach (Bohorodczany).

Nadto przyznała c. k. Rada szkolna krajowa na poparcie działalności nauczycielskich komitetów ogrodniczo-pszczelniczych zasiłki w następujących okręgach: 1. w brzozowskim, 2. w grybowskim, 3. w horodeńskim, 4. w husiatyńskim, 5. w lwowskim zamiejskim, 6. w mościskim, 7. w nadwórniańskim i 8. w wadowickim.

Organizacya szkół.

J. E. Pan Minister Wyznań i Oświaty reskryptem z dnia 9. grudnia b. r. l. 12.166 systemizował posadę nauczyciela głównego w c. k. seminaryum nauczycielskiem męskiem w Stanisławowie.

C. k. Rada szkolna krajowa wyłączyła orzeczeniami:

l. 14.850 gminę Czaplaki w okręgu jaworowskim z zakresu szkolnego w Świdnicy i zorganizowała osobną 1 klasową szkołę w Czaplakach;

l. 14.987 gminę Konstantynówkę w okręgu tarnopolskim z zakresu szkolnego w Chodaczkowie małym i zorganizowała osobną 1-klasową szkołę w Konstantynówce;

l. 14.994 gminę Mizernę w okręgu nowotarskim z zakresu szkolnego w Kluszkowcach i zorganizowała osobną 1-klasowę szkołę w Mizernej;
l. 15.302 gminę Przeryty Bór w okręgu piłźnieńskim z zakresu szkolnego w Jastrząbce starej i zorganizowała osobną 1-klasową szkołę w Przerytym Borze;
l. 15.467 gminę Wojtkówkę w okręgu dobromilskim z zakresu szkolnego w Wojtkowej i zorganizowała osobną 1-klasową szkołę w Wojtkówce.

C. k. Rada szkolna krajowa zorganizowała orzeczeniami:
l. 15.074 3-klasową szkołę wydziałową żeńską połączoną z 4-klasową szkołą ludową pospolitą im. Mikołaja Reja we Lwowie;
l. 15.064 drugą 2-klasową szkołę w Dżurkowie w okręgu horodeńskim;
l. 15.361 1-klasową szkołę w Łuczycach na przysiołku Bujawa w okręgu sokalskim.

C. k. Rada szkolna krajowa przekształciła orzeczeniami:
l. 14.884 4-klasową szkołę mieszaną w Wolance koło Tustanowic w okręgu drohobyckim na 4-klasową szkołę męską i 4-klasową szkołę żeńską;
l. 15.054 2-klasową szkołę w Mikluszowicach w okręgu bocheńskim na 4-klasową.
1-klasowe szkoły ludowe na 2-klasowe:
l. 14.882 w Grabowcu w okręgu bohorodczańskim;
l. 14.998 w Wołswinie w okręgu sokalskim;
l. 15.000 w Zawiszni w okręgu sokalskim;
l. 15.009 w Uhercach w okręgu gródeckim;
l. 15.369 w Porąbce w okręgu bialskim.

Książki szkolne i naukowe.

C. k. Rada szkolna krajowa zaliczyła książkę p. t. „Dr. A. Bolland i B. Duchowicz. Chemia organiczna dla wyższych klas szkół średnich. We Lwowie. Nakładem Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych“ — w poczet książek dozwolonych do użytku w szkołach średnich. Cena egzemplarza 3 K 40 h.

C. k. Rada szkolna krajowa zaliczyła książkę p. t. „Dr. K. Krotoski. Dzieje powszechne starożytne i średniowieczne dla seminaryów nauczycielskich. Tom I. Nakładem polskiego Towarzystwa pedagicznego. Lwów. 1912“ w poczet książek dozwolonych do użytku w seminaryach nauczycielskich. Cena egzemplarza 2 K 60 h.

C. k. Rada szkolna krajowa zwraca uwagę na książkę p. t. „Казимир Петращук: Методика науки рахунків на першім шкільнім році, доповнена збіркою практичних задач та вправ. Ціна з оправою 1 К 10 г. Czerniowce 1912“ celem ewentualnego zakupna do bibliotek Rad szkolnych okręgowych, względnie bibliotek nauczycielskich szkół ludowych z ruskim językiem wykładowym. Opracowanie tej książeczki oparte jest wprawdzie na podręczniku obowiązującym w szkołach bukowińskich, jej lektura jednak może dać niejedną pożyteczną wskazówkę dla młodych sił nauczycielskich, pracujących w galicyjskich szkołach ludowych z ruskim językiem wykładowym.

Nakładem c. k. Wydawnictwa książek szkolnych w Wiedniu wyszło dzieło p. t. „Bericht über den I. oesterreichischen Kindergartnerinnentag“

Na to dzieło zwraca się uwagę Dyrekcyi seminaryów nauczycielskich, c. k. Rad szkolnych okręgowych i Rad szkolnych miejscowych.

C. k. Rada szkolna krajowa zwraca uwagę Dyrekcyi szkół średnich i wydziałowych na arkusze do sklejania polskich pamiątkowych budowli wraz z tekstami objaśniającymi znaczenie i wartość modelu, wydawane przez Spółkę wydawniczą „Krak“ w Krakowie. Arkusze te przedstawiają się dobrze tak w rysunku jak i w kolorze, pod względem technicznym zaś są tak pomyślane, że nie nastręczają młodzieży trudności ani przy wycinaniu, ani też przy sklejaniu. Nie należy ich jednak używać jako modeli do nauki rysunków.

Konkursa.

a) ogłoszone po raz pierwszy:

L. 8236. C. k. Rada szkolna okręgowa miejska we Lwowie ogłasza niniejszem konkurs na posadę stałego nauczyciela szkoły wydziałowej męskiej im. króla Sobieskiego dla przedmiotów objętych grupą III. z poborami I. klasy płac, ewewetualnie na taką samą posadę stałego nauczyciela szkoły wydziałowej w innej szkole wydziałowej męskiej we Lwowie, mogącej się przy tej sposobności opróżnić.

Zarazem ogłasza c. k. Rada szkolna okręgowa konkurs na posadę stałego nauczyciela szkoły pospolitej w jednej ze szkół pospolitych męskich we Lwowie, gdyby posadę stałego nauczyciela szkoły wydziałowej otrzymał który z nauczycieli szkół pospolitych miejskich we Lwowie.

Podania zaopatrzone we wszystkie dokumenta służbowe i tabelę kwalifikacyjną należy wnosić do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej we Lwowie do 31. stycznia 1913 za pośrednictwem władzy przełożonej.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej.

We Lwowie, dnia 12. grudnia 1912.

L. 4034. C. k. Rada szkolna okręgowa zamiejska w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich z poborami IV. klasy płac:

1. Na posady nauczycieli (lek) w 4-klasowych szkołach w Kaszowie i w Rybnej.
2. Na posady nauczycieli (lek) w 2-klasowych szkołach w Czułowie i Wyciążach.

Od kompetentów ubiegających się o posady wymienione pod 1. wymaga się uzdolnienia do udzielania nauki języka niemieckiego.

Podania zaopatrzone w potrzebne dokumenta wnosić należy do dnia 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej zamiejskiej.

W Krakowie, dnia 11. grudnia 1912.

L. 6421. C. k. Rada szkolna okręgowa w Przemyślu ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

A) Z poborami II. klasy płac:

Na posadę nauczycielki w 4-klasowej szkole pospolitej żeńskiej połączonej ze szkołą wydziałową im. Cesarza Franciszka Józefa I. w Przemyślu. Kompetentki z egzaminem wydziałowym będą miały pierwszeństwo.

B) Z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela (lki) podwładnego (ej) w 4-klasowej szkole w Żurawicy.

2. Na posadę samoistnego nauczyciela w 1-klasowej szkole w Krasicach.

Od kompetentów o posadę w Żurawicy wymaga się dowodu dokładnej znajomości ogrodnictwa, warzywnictwa i pasiecznictwa, względnie innej gałęzi przemysłu domowego, tudzież kwalifikacyi do udzielania nauki języka niemieckiego.

Językiem wykładowym w szkołach w Przemyślu i Żurawicy jest język polski a ruski przedmiotem obowiązkowym, w szkole w Krasicach jest wykładowy język ruski a polski przedmiotem obowiązkowym.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Przemyślu w terminie do 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Przemyśl, dnia 9. listopada 1912.

L. 3545. C. k. Rada szkolna okręgowa w Żółkwi ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad naczycielskich.

A) Z poborami II. klasy płac:

Na dwie posady nauczycielek w 4-klasowej szkole pospolitej żeńskiej połączonej z wydziałową w Żółkwi. Kompetentki z egzaminem wydziałowym będą miały pierwszeństwo.

B) Z poborami III. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela w 5-klasowej szkole męskiej w Mostach wielkich. Kompetenci z egzaminem wydziałowym z III. grupy będą mieli pierwszeństwo.

2. Na posady nauczycieli religii rzymsko-katolickiej i grecko-katolickiej w szkole 4-klasowej męskiej w Kulikowie z obowiązkiem udzielania nauki religii także w szkole 4-klasowej żeńskiej w Kulikowie.

3. Na posadę nauczyciela w 4-klasowej szkole męskiej w Kulikowie.

C) Z poborami IV. klasy płac:

4. Na posady nauczycieli (lek) podwładnych w 2-klasowych szkołach w Lubelli, Woli wysockiej i Żełdcu.

5. Na posady nauczycieli 1-klasowych szkół w Chitrejkach ad Kunin, Strzemieniu, Szkolarach ad Zameczek, Zubowmostach i Wulce kunińskiej.

W szkołach w Żółkwi, Mostach wielkich, Kulikowie, Zubowmostach jest język wykładowy polski, we wszystkich innych ruski.

Kompetenci o posady w szkołach 4-klasowych w Żółkwi i Kulikowie winni wykazać się uzdolnieniem do uczenia języka niemieckiego.

O posady nauczycieli religii mogą się ubiegać kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni. Posady katechety nie można zajmować z posadą duszpasterską.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem przełożonej władzy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Żółkwi do 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Żółkiew, dnia 27. października 1912.

L. 3585. C. k. Rada szkolna okręgowa w Husiatynie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły męskiej w Husiatynie z poborami III. klasy płac, z językiem wykładowym polskim

Kompetenci z kwalifikacyą do szkół wydziałowych będą mieli pierwszeństwo.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Husiatynie do 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Husiatyn, dnia 16. grudnia 1912.

L. 3103. C. k. Rada szkolna okręgowa w Peczeniżynie ogłasza niniejszem konkurs celem obsadzenia następujących posad z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela (lki) w 2-klasowej szkole w Kosmaczu.

2. Na posady nauczycieli samoistnych w 1-klasowych szkołach w Luczkach i Tekuczy.

Językiem wykładowym w wymienionych szkołach jest język ruski.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do 15. lutego 1913.

Peczeniżyn, dnia 8. grudnia 1912.

L. 2961. C. k. Rada szkolna okręgowa w Białej ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich z poborami II. klasy płac:

a) Na posadę nauczyciela w 4-klasowej szkole pospolitej męskiej połączonej ze szkołą wydziałową w Białej.

b) Na posadę nauczycielki w 4-klasowej szkole pospolitej żeńskiej połączonej ze szkołą wydziałową w Białej.

Kompetenci o powyższe posady winni wykazać się kwalifikacyą do szkół ludowych z niemieckiem językiem wykładowym, tudzież kwalifikacyą do uczenia języka polskiego jako przedmiotu w szkołach ludowych.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Białej do dnia 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Biała, dnia 18. grudnia 1912.

L. 5512. C. k. Rada szkolna okręgowa w Bochni ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

I. Z poborami II. klasy płac:

Na posadę nauczycielki w szkole 4-klasowej pospolitej żeńskiej połączonej ze szkołą wydziałową im. św. Kunegundy w Bochni. Pierwszeństwo będą miały kompetentki z egzaminem wydziałowym.

II. Z poborami III. klasy płac:

a) Na posadę nauczyciela (lki) w szkole 5-klasowej mieszanej w Wiśniczu nowym. Pierwszeństwo mają kandydaci (tki) z egzaminem wydziałowym.

b) Na posadę nauczycielki w szkole 4-klasowej żeńskiej w Niepołomicach i na posadę nauczyciela (lki) w szkole 4 klasowej mieszanej w Uściu solnem.

III. Z poborami IV. klasy płac:

a) Na posady nauczycieli kierujących w szkołach 4-klasowych mieszanych w Dziewinie i w Grobli, tudzież w 2 klasowych szkołach w Łapczycy, Łąkcie dolnej, Marszowicach, Połomiu, Szarowie i w 2-klasowej szkole męskiej w Woli batorskiej.

b) Na trzy posady nauczycieli (lek) podwładnych w szkołach 4-klasowych mieszanych w Dziewinie, Grobli, Królówce, tudzież po jednej posadzie w szkołach 4-klasowych mieszanych w Lipnicy górnej, Łapanowie, Rajbrocie, Targowisku i w 2-klasowych szkołach mieszanych w Łazach, Łąkcie dolnej, Marszowicach, Nieszkowicach wielkich, Połomiu i Szarowie.

c) Na posady nauczycieli samoistnych w szkołach 1-klasowych w Bieńkowicach, Boczowie, Borownie, Chrostowej, Cikowicach, Gawłowie, Grabinie, Grodkowicach, Klęczanie, Łomnej, Trzcianie i Zborczycach.

Podania udokumentowane, zaopatrzone w tabelę kwalifikacyjną i w wykaz lat służby przedetatowej, należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Bochni najpóźniej do 15. lutego 1913.

Kompetenci starający się o kilka z wymienionych posad mają wnieść o każdą posadę osobne podanie zaopatrzone w tabelę kwalifikacyjną.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Bochnia, dnia 10. listopada 1912.

L. 2156. C. k. Rada szkolna okręgowa w Czortkowie ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie z poborami III. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela w szkole 6-klasowej męskiej w Czortkowie.
2. Na posadę nauczycielki w szkole 6-klasowej żeńskiej w Czortkowie.

Pierwszeństwo o posadę w szkole męskiej w Czortkowie zastrzega się kompetentom z egzaminem wydziałowym z I. grupy a od kandydatek o posadę w szkole żeńskiej wymaga się uzdolnienia do udzielania nauki języka niemieckiego.

Językiem wykładowym w obu tych szkołach jest język polski.

Podania udokumentowane wnosić należy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Czortkowie w terminie do 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Czortków, dnia 15. grudnia 1912.

L. 4682. C. k. Rada szkolna okręgowa w Kamionce strumiłowej ogłasza niniejszem konkurs celem obsadzenia stałych posad nauczycielskich z poborami IV. klasy płac w następujących miejscowościach:

1. Na posadę nauczyciela kierującego i nauczyciela (lki) podwładnego (ej) w 2-klasowej szkole w Kędzierzawcach.

Na posadę samoistnego nauczyciela 1-klasowej szkoły w Czuczmanach humnińskich.

W obu tych szkołach językiem wykładowym jest język ruski, a drugi język krajowy przedmiotem obowiązkowym.

Podania udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kamionce strumiłowej w terminie do dnia 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kamionka strumiłowa, dnia 11. grudnia 1912.

L. 225. C. k. Rada szkolna okręgowa w Mościskach ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

A) Z poborami III. klasy płac:

1. Na dwie posady nauczycieli religii rzym. kat. a) w szkole 6-klasowej męskiej b) w szkole 6-klasowej żeńskiej w Mościskach, z obowiązkiem udzielania nauki religii także w innych szkołach należących do parafii rzymsko-katolickiej w Mościskach.

2. Na posadę nauczyciela religii grecko-katolickiej szkoły 6-klasowej męskiej w Mościskach z obowiązkiem udzielania nauki religii w szkole 6 klasowej żeńskiej w Mościskach i w szkołach 2-klasowych w Rudnikach i Lipnikach.

3. Na posadę nauczyciela religii rzymsko-katolickiej i na posadę nauczyciela religii grecko-katolickiej w 5 klasowej szkole mieszanej w Sądowej Wiszni.

O te posady mogą ubiegać się tylko kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni; posad katechetów nie można zajmować równocześnie z posadą duszpasterską.

B) Z poborami IV. klasy płac:

1. Na dwie posady nauczycieli w 4-klasowej szkole w Lackiej Woli.

2. Na posadę nauczyciela w 4 klasowej szkole w Husakowie.

3. Na posady nauczycieli kierujących w 2-klasowych szkołach w Arłamowskiej Woli, Dydiatyczach i Kalnikowie.

4. Na posady nauczycieli (lek) w 2-klasowych szkołach w Arłamowskiej Woli, Dydiatyczach, Kalnikowie, Radochońcach i Radenicach.

W szkołach w Mościskach, Sądowej Wiszni, Lackiej Woli, Husakowie i Radochońcach jest wykładowy język polski, w innych szkołach ruski. Kompetenci o posady w szkołach w Lackiej Woli i Husakowie mają wykazać się uzdolnieniem do nauczania języka niemieckiego.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Mościskach najpóźniej do 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Mościska, dnia 3. grudnia 1912.

L. 1707. Celem stałego obsadzenia posad nauczycielskich ogłasza c. k. Rada szkolna okręgowa w Rohatynie następujący konkurs.

Z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę podwładnego (ej) nauczyciela (lki) w 2-klasowej szkole w Czerczu.
2. Na posady samoistnych nauczycieli 1-klasowych szkół w Załanowie i Słobodzie konkolnickiej.

W szkołach w Załanowie i w Czerczu jest język wykładowy ruski a w Słobodzie konkolnickiej polski, we wszystkich zaś szkołach drugi język krajowy jest obowiązkowym przedmiotem nauki.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Rohatynie w terminie do 15. lutego 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Rohatyn, dnia 7. grudnia 1912.

Ogłoszenia wolnych posad

dla nauczycieli tymczasowych w szkołach ludowych.

a) *ogłoszone po raz pierwszy:*

L. 3733. W okręgu szkolnym żółkiewskim jest wolna jedna posada dla nauczyciela tymczasowego.

Podania zaopatrzone w świadectwo dojrzałości należy wnosić zaraz do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Żółkwi.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Żółkwi, dnia 6. grudnia 1912.

---

ogłoszone po raz drugi:

L. 5622. W okręgu szkolnym kolbuszowskim są trzy wolne posady nauczycieli tymczasowych zaraz do obsadzenia.

Podania należy wnosić do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kolbuszowej.

Kolbuszowa, dnia 2. listopada 1912.

L. 5066. W okręgu szkolnym dolińskim są wolne posady dla nauczycieli tymczasowych. O te posady mogą się ubiegać tylko mężczyźni.

Podania udokumentowane należy wnosić zaraz do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Dolinie.

W Dolinie, dnia 30. listopada 1912.

Konkursa.

b) *ogłoszone po raz drugi:*

L. 6688. C. k. Rada szkolna okręgowa zamiejska we Lwowie ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie.

A) Z poborami II. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela kierującego 5-klasowej szkoły mieszanej w Zniesieniu z pierwszeństwem dla kandydatów z egzaminem wydziałowym.

2. Na posadę nauczyciela (lki) 5-klasowej szkoły mieszanej w Zniesieniu z pierwszeństwem dla kandydatów (tek) z egzaminem wydziałowym z II. grupy.

B) Z poborami III. klasy płac:

3. Na posadę nauczycielki 5-klasowej szkoły mieszanej w Szczercu z pierwszeństwem dla kandydatek z egzaminem wydziałowym z III. grupy.

C) Z poborami IV. klasy płac:

4. Na posady nauczycieli kierujących:

a) w 4-klasowej szkole w Biłce szlacheckiej, z pierwszeństwem dla kandydatów z uzdolnieniem do nauczania gospodarstwa wiejskiego na dopełniających kursach rolniczych. Do szkoły należy 14 morgów pola, z którego czysty dochód 121 K 32 h potrąca się z płacy kierownika.

b) w 2-klasowej szkole w Grzybowicach wielkich;

c) w 2-klasowej szkole w Krotoszynie;

d) w 2-klasowej szkole w Srokach lwowskich.

5. Na posady nauczycieli podwładnych w szkołach więcejklasowych:

a) na jedną posadę nauczyciela i jedną posadę nauczycielki w 4-klasowej szkole w Gajach;

b) na jedną posadę nauczyciela w 4-klasowej szkole w Prusach;

c) na jedną posadę nauczyciela w 4-klasowej szkole w Rzęśnie polskiej;

d) na jedną posadę nauczyciela w 3 klasowej szkole w Łanach;

e) Na posady nauczycieli (lek) w 2-klasowych szkołach w Barszczowicach, Jaryczowie starym, Mostkach, Remenowie i Werbiżu.

6. Na posady nauczycieli w szkołach 1-klasowych w Ceperowie (na Edwardówce), Kahujowie, Polance i w Popielanach.

W szkołach w Gajach, Grzybowicach, Jaryczowie starym, Kahujowie, Łanach, Mostkach, Polance, Popielanach, Remenowie i Werbiżu jest wykładowy język ruski, we wszystkich innych polski. Drugi język krajowy jest we wszystkich szkołach obowiązkowym przedmiotem nauki.

Od wszystkich kandydatów (tek) o posady w szkołach 3- 4- i 5-klasowych wymaga się uzdolnienia do udzielania języka niemieckiego.

Podania zaopatrzone we wszystkie dokumenty służbowe, a nadto u nauczycieli stałych w dekret policzalności lat służby, u nauczycieli tymczasowych w dokładny wykaz lat służby, wnosić należy za pośrednictwem przełożonej władzy do c. k. Rady szkolnej okręgowej zamiejskiej we Lwowie w terminie do 31. stycznia 1913.

Kompetenci ubiegający się o kilka posad winni wnieść o każdą osobne podanie i zaopatrzyć je w wykaz lat służby i tabelę kwalifikacyjną,

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej zamiejskiej.

We Lwowie, dnia 1. grudnia 1912.

L. 4484. C. k. Rada szkolna okręgowa w Podgórzu ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Borku fałęckim z poborami III. klasy płac.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Podgórzu w terminie do końca stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Podgórze, 30. listopada 1912.

L. 3251. Celem stałego obsadzenia posad nauczycielskich ogłasza c. k. Rada szkolna okręgowa w Złoczowie następujący konkurs.

Z poborami II. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela kierującego nowozorganizowanej 4-klasowej szkoły ludowej męskiej w Złoczowie.

2. Na posadę nauczycielki kierującej względnie nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej w Złoczowie.

3. Na trzy posady podwładnych nauczycieli 4-klasowej szkoły ludowej męskiej w Złoczowie.

4. Na trzy posady podwładnych nauczycielek 4-klasowej szkoły ludowej żeńskiej w Złoczowie.

Od kompetentów (tek) ubiegających się o wymienione posady wymagane jest uzdolnienie do nauczania języka niemieckiego.

Językiem wykładowym w tych szkołach jest język polski.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Złoczowie najpóźniej do końca stycznia 1913

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Złoczowie, dnia 28. listopada 1912.

L. 2790. C. k. Rada szkolna okręgowa w Kosowie ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie.

I. Z poborami III. klasy płac:

Na posadę nauczyciela religii rzymsko-katolickiej w szkole 5-klasowej męskiej w Kosowie, z obowiązkiem udzielania nauki religii w szkole 5-klasowej żeńskiej w Kosowie.

Na posadę nauczyciela religii grecko-katolickiej w szkole 5-klasowej męskie w Kosowie, z obowiązkiem udzielania nauki religii w szkole 5-klasowej żeńskiej w Kosowie.

Na posadę nauczyciela religii grecko-katolickiej w szkole 6-klasowej męskiej w Kutach, z obowiązkiem udzielania nauki religii w szkole 6-klasowej żeńskiej w Kutach.

O te posady mogą się ubiegać kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni; zamianowany kandydat nie będzie mógł zajmować posady duszpasterskiej.

II. Z poborami IV. klasy płac:

Na dwie posady nauczycieli szkoły 4-klasowej połączonej z dopełniającym kursem rolniczym w Kobakach, z zastrzeżeniem jednej z tych posad nauczycielowi posiadającemu kwalifikacyę na kierownika kursu rolniczego. Od kandydatów o te posady wymaga się uzdolnienia do nauczania języka niemieckiego.

Na posadę nauczyciela kierującego szkoły 2-klasowej w Dołhopolu.

Na posady samoistnych nauczycieli szkół 1-klasowych w Hryniawie i w Stebnem.

W szkołach w Kosowie i Kutach jest język wykładowy polski, we wszystkich innych ruski.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej w terminie do 31. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kosów, dnia 30. listopada 1912.

L. 2359. C. k. Rada szkolna okręgowa w Kałuszu ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

A) Z poborami III. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela religii gr. kat. w 6-klasowej szkole męskiej w Kałuszu z obowiązkiem udzielania tej nauki w miejscowej szkole 6-klasowej żeńskiej.

2. Na posadę nauczycielki w 6-klasowej szkole żeńskiej w Kałuszu.

Kompetentki z egzaminem wydziałowym będą miały pierwszeństwo.

B) Z poborami IV. klasy płac:

3. Na posadę nauczycielki kierującej względnie nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły żeńskiej w Wojniłowie.

4. Na trzy posady nauczycieli w szkole 4-klasowej męskiej w Wojniłowie.

5. Na trzy posady nauczycieli w szkole 4-klasowej połączonej z kursem rolniczym w Podmichalu.

6. Na posadę nauczyciela kierującego szkoły 2-klasowej w Wistowej.

7. Na posadę nauczyciela kierującego szkoły 2-klasowej w Kamieniu.

8. Na posadę nauczyciela kierującego szkoły 2-klasowej w Kopankach.

9. Na posadę nauczyciela kierującego szkoły 2-klasowej Tomaszowcach-Kamiennem.

10. Na posady nauczycieli (lek) w szkołach 2-klasowych w Kamieniu, Kopankach, Krasnej, Mościskach, Mysłowie i w Zawoju.

11. Na posady nauczycieli w szkołach 1-klasowych z wolnem mieszkaniem i użytkiem jednego morga gruntu w następujących miejscowościach: w Babinie średnim, Bołochowie, Dąbrowie, Dołżce, Humenowie, Jaworówce, Łuce, Majdanie, Perekosach, Przysłupiu, Petrance górnej, Nowym Kałuszu, Słobodzie niebyłowskiej, Słobodzie równiańskiej, Topolsku i w Uhrynowie średnim.

Językiem wykładowym w szkołach pod 1, 2, 3, 4 jest język polski, w Nowym Kałuszu niemiecki, we wszystkich innych szkołach ruski.

Podania udokumentowane wraz z tabelą kwalifikacyjną i wykazem lat służby przedetatowej należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kałuszu w terminie do 31. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Kałusz, dnia 19. października 1912.

L. 1984. C. k. Rada szkolna okręgowa w Stanisławowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

A) Z poborami III. klasy płac:

1. Na dwie posady podwładnych nauczycieli w 6-klasowej szkole męskiej w Haliczu. Kompetenci z egzaminem wydziałowym z III. grupy będą mieli pierwszeństwo.

2. Na posadę nauczyciela religii rzymsko-katolickiej i grecko-katolickiej w 5-klasowej szkole męskiej im św. Alojzego w Knihininie Górce, z obowiązkiem udzielania nauki tego przedmiotu także w miejscowej 4-klasowej szkole żeńskiej.

3. Na posadę nauczyciela religii rzymsko-katolickiej i grecko-katolickiej w 4-klasowej szkole mieszanej im św. Józefa w Knihininie wsi, z obowiązkiem udzielania nauki tego przedmiotu także w 4-klasowej szkole mieszanej im. św. Stanisława w Knihininie kolonii.

B) Z poborami IV. klasy płac:

4. Na posadę nauczyciela kierującego 4-klasowej szkoły w Jamnicy.

5. Na posadę podwładnego (ej) nauczyciela (lki) 2-klasowej szkoły w Uhrynowie górnym.

6. Na posady nauczycieli samoistnych w szkołach jednoklasowych w Kończakach starych, Krymidowie, Łanach, Ostrowie, Perłowcach, Siemikowcach i w Wysoczance.

W szkołach w Knihininie wsi i Góre, Haliczu i w Kończakach starych jest język wykładowy polski, we wszystkich innych ruski.

O posady nauczycieli religii mogą kompetować kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni, którym w razie zamianowania nie wolno będzie pełnić obowiązków duszpasterskich.

Od kompetentów o posadę nauczyciela kierującego w Jamnicy wymaga się uzdolnienia do udzielania nauki języka niemieckiego.

Podania udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Stanisławowie najpóźniej do dnia 31. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Stanisławów, 2. grudnia 1912.

L. 2682. C. k. Rada szkolna okręgowa w Kosowie ogłasza niniejszem konkurs na posadę stałego nauczyciela szkoły 6-klasowej męskiej z polskim językiem wykładowym w Kutach, z poborami III. klasy płac.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Kosowie w terminie do dnia 31. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Kosowie, dnia 16. listopada 1912.

L. 2583. Celem stałego obsadzenia posad nauczycielskich ogłasza c. k. Rada szkolna okręgowa w Dobromilu niniejszem konkurs.

Z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę nauczycielki podwładnej lub nauczyciela podwładnego szkoły 2-klasowej w Krościenku.

2. Na posadę nauczycielki podwładnej lub nauczyciela podwładnego szkoły 2-klasowej w Pietnicach.

3. Na posadę nauczyciela 1-klasowej szkoły w Kopyśnie.

W szkołach tych jest wykładowy język ruski.

Podania zaopatrzone we wszystkie dokumenty służbowe, przepisaną tabelę kwalifikacyjną i wykaz lat służby należy wnosić za pośrednictwem przełożonej władzy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Dobromilu najpóźniej do 31. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Dobromilu, dnia 5. grudnia 1912.

L. 3942. C. k. Rada szkolna okręgowa w Turce ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie z poborami IV. klasy płac:

1. Na posady podwładnych nauczycieli (lek) 2-klasowych szkół w Boberce i w Isajach.

2. Na posady nauczycieli 1-klasowych szkół w Bachnowatem, Boryni-kolonii, Jabłonowie, Krasnem, Krywem, Lipiu, Libuchorze, Rosochaczu i Szandrowcu.

W szkole w Boryni-kolonii jest język wykładowy polski a drugim językiem niemiecki, w innych szkołach jest język wykładowy ruski a polski obowiązkowym przedmiotem nauki.

Podania udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Turce do końca stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

W Turce, dnia 2. grudnia 1912.

L. 3021. C. k. Rada szkolna okręgowa w Tarnowie ogłasza niniejszem konkurs celem obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

Z poborami II. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela w szkole 4-klasowej pospolitej męskiej połączonej z wydziałową im. Kopernika w Tarnowie, z zastrzeżeniem pierwszeństwa kandydatom z egzaminem wydziałowym.

Z poborami IV. klasy płac:

2. Na posadę nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Lisiej Górze.

Podania udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Tarnowie do końca stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej

Tarnów, dnia 29. listopada 1912.

L. 2199. C. k. Rada szkolna okręgowa w Bohorodczanach ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

Z poborami III. klasy płac:

1. Na dwie posady nauczycieli 5-klasowej szkoły ludowej męskiej w Bohorodczanach. Kompetenci z egzaminem wydziałowym z grupy II. lub III. będą mieli pierwszeństwo.

Z poborami IV. klasy płac:

2. Na posadę nauczyciela kierującego 2-klasowej szkoły w Porohach.

3. Na posadę nauczyciela (lki) 2-klasowej szkoły w Manasterczanach.

Językiem wykładowym w Bohorodczanach jest język polski, w innych szkołach język ruski.

Podania udokumentowane wnosić należy za pośrednictwem przełożonej władzy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Bohorodczanach do końca stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Bohorodczany, dnia 20. listopada 1912.

L. 6004. C. k. Rada szkolna okręgowa w Brzesku ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie.

A) Z poborami III. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela w 5-klasowej szkole męskiej w Wojniczu; kompetenci z kwalifikacyą do szkół wydziałowych dla przedmiotów grupy I. lub III. będą mieli pierwszeństwo.

B) Z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę nauczycielki (nauczyciela) kierującej (cego) 4-klasowej szkoły żeńskiej im. król. Jadwigi w Borzęcinie.

2. Na trzy posady nauczycieli 4-klasowej szkoły męskiej im. Władysława Jagiełły w Borzęcinie.

3. Na posadę nauczyciela 4-klasowej szkoły mieszanej im. Kazimierza Wielkiego w Borzęcinie.

4. Na posadę nauczyciela 4-klasowej szkoły mieszanej w Okocimie.

5. Na posadę nauczyciela (lki) 4-klasowej szkoły mieszanej w Strzelcach wiekich.

6. Na posadę nauczyciela (lki) 2-klasowej szkoły w Gnojniku.

Podania udokumentowane należy wnosić do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Brzesku w terminie do końca stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Brzesko, dnia 29. listopada 1912.

L. 3045. C. k. Rada szkolna okręgowa w Cieszanowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

Z poborami III. klasy płac:

Na posadę nauczycielki szkoły 6-klasowej żeńskiej w Lubaczowie. Pierwszeństwo zastrzega się kompetentkom z egzaminem wydziałowym z grupy II.

Z poborami IV. klasy płac:

Na posadę nauczyciela w szkole 1-klasowej w Łukawicy.

W szkołach w Lubaczowie i w Łukawicy jest język wykładowy polski a język ruski obowiązkowym przedmiotem naukowym.

Kompetenci winni wnieść należycie udokumentowane podania, zaopatrzone w wykaz lat służby i w tabelę kwalifikacyjną, za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Cieszanowie do końca stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Cieszanów, dnia 28. listopada 1912.

L. 10070. C. k. Rada szkolna okręgowa w Chrzanowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady nauczyciela kierującego szkoły 2-klasowej (z planem nauki dla szkół 4-klasowych) w Myślachowicach i posady nauczyciela podwładnego szkoły 4-klasowej w Ciężkowicach z poborami IV. klasy płac.

Kompetenci ubiegający się o te posady mają wnieść udokumentowane podania za pośrednictwem przełożonej władzy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Chrzanowie w terminie do dnia 31. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Chrzanów, dnia 20. listopada 1912.

L. 3263. C. k. Rada szkolna okręgowa w Skałacie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia dwóch posad nauczycieli 5-klasowej szkoły męskiej w Podwołoczyskach z polskim językiem wykładowym, z poborami III. klasy płac.

Kompetenci z egzaminem wydziałowym z grupy I. i II. będą mieli pierwszeństwo.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej w terminie do 15. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Skałat, dnia 11. listopada 1912.

L. 3282. Celem obsadzenia posady nauczyciela religii gr. kat. w 5-klasowej szkole męskiej w Husiatynie, z obowiązkiem udzielania tego przedmiotu w 6-klasowej szkole żeńskiej w Husiatynie, ogłasza się konkurs.

Do posady tej przywiązane są pobory III. klasy płac.

O tę posadę mogą ubiegać się tylko kanonicznie ordynowani świeccy lub zakonni kapłani, którzy obok czynności katechety nie będą mogli sprawować duchownych funkcyi parafialnych.

Podania udokumentowane z dołączeniem należycie wypełnionej tabeli kwalifikacyjnej należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Husiatynie w termine do 15. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Husiatyn, dnia 16. listopada 1912.

L. 2176. C. k. Rada szkolna okręgowa w Zaleszczykach ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich.

Z poborami III. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela religii rzym. kat. w 6-klasowej szkole męskiej w Zaleszczykach z obowiązkiem udzielania nauki religii i w innych szkołach ludowych do parafii w Zaleszczykach należących.

2. Na posadę nauczyciela religii rzym. kat. w 6-klasowej szkole żeńskiej w Zaleszczykach z obowiązkiem udzielania nauki religii i w innych szkołach ludowych należących do parafii w Zaleszczykach.

Z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela religii rzym. kat. w 4-klasowej szkole mieszanej w Tłustem z obowiązkiem udzielania nauki religii i w innych szkołach ludowych należących do parafii w Tłustem.

2. Na posadę nauczyciela kierującego i nauczyciela (lki) podwładnego w szkole 2-klasowej w Myszkowie.

3. Na posady samoistnych nauczycieli 1-klasowych szkół w Czerwonogrodzie, Dupliskach, Świerzkowcach i Żeżawie.

O posady nauczycieli religii mogą się ubiegać kanonicznie ordynowani kapłani świeccy lub zakonni; posad tych nie można zajmować równocześnie z posadą duszpasterską.

Językiem wykładowym w szkole w Czerwonogrodzie jest język polski, w innych szkołach ruski. We wszystkich szkołach udziela się nauki drugiego języka krajowego jako przedmiotu obowiązkowego.

Podania zaopatrzone w potrzebne dokumenty wnosić należy do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Zaleszczykach w terminie do dnia 15. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Zaleszczyki, dnia 9. listopada 1912.

L. 2518. C. k. Rada szkolna okręgowa w Sokalu ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia następujących posad nauczycielskich z poborami IV. klasy płac:

1. Na posadę nauczyciela kierującego i na posadę nauczyciela (lki) 2-klasowej szkoły w Nowym Dworze

2. Na posadę nauczyciela 1-klasowej szkoły w Rożdżałowie.

W szkole w Nowym Dworze jest język wykładowy polski, w Rożdżałowie ruski.

Popania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej w Sokalu w terminie do 15. stycznia 1913.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej.

Sokal, dnia 24. października 1912.

L. 5930. C. k. Rada szkolna okręgowa miejska w Krakowie ogłasza niniejszem konkurs w celu stałego obsadzenia posady nauczyciela w VIII. szkole 4-klasowej pospolitej męskiej im. św. Szczepana w Krakowie, z poborami I. klasy płac.

Kandydaci z egzaminem do szkół wydziałowych, przy równych zresztą kwalifikacyach, będą przedewszystkiem uwzględnieni.

Podania udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej w Krakowie do 15. stycznia 1913.

Podania nieudokumentowane lub spóźnione nie będą uwzględnione.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej.

W Krakowie, dnia 9. listopada 1912.

Nakładem funduszu szkolnego krajowego.

Z drukarni Władysława Łozińskiego we Lwowie, pod zarządem J. Niedopada.

Dodatek do Nr. 26. Dziennika urzędowego
z dnia 31. grudnia 1912.

Sprawozdanie
z IV. konferencyi dyrektorów szkół średnich.

Zanim się ukaże szczegółowe sprawozdanie z IV. konferencyi dyrektorów szkół średnich na podstawie zapisków stenograficznych, podaje się niniejszem krótkie przedstawienie przebiegu tej konferencyi.

W dniach 16. i 17. grudnia 1912 odbyła się we Lwowie czwarta konferencya Dyrektorów szkół średnich.

Po wysłuchaniu cichej Mszy św., odprawionej przez ks. infułata dr. Lenkiewicza w katedrze obrz. łać., a przez ks. kanonika Czapelskiego w cerkwi Przemienienia Pańskiego, zebrali się uczestnicy konferencyi, oraz prawie wszyscy członkowie Rady szkolnej krajowej dnia 16. grudnia o godzinie 10. w auli gimnazyum Franciszka Józefa.

Zebranie zagaił P. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej dr. Ignacy Dembowski dłuższem przemówieniem. Zaznaczył na wstępie, że jednym z dowodów szybkiego rozwoju naszego szkolnictwa średniego jest właśnie obecna konferencya, skoro od początku istnienia Rady szkolnej krajowej do roku 1908 odbyły się tylko dwa takie zebrania, a po trzeciej konferencyi w roku 1908 już okazała się potrzeba zwołania dyrektorów i kierowników szkół średnich dla omówienia wielu ważnych spraw z dziedziny życia szkolnego. Następnie przypomniał pokrótce najważniejsze wydarzenia z zakresu szkolnictwa średniego w ostatnich latach: nowe ustawy i rozporządzenia, powstanie nowych zakładów i wzniesienie nowych gmachów na umieszczenie szkół, urządzanie kursów uzupełniających dla nauczycieli i t. p., a przytaczając cyfry statystyczne, przedstawiające stan rzeczy w r. 1908 a obecnie, zwrócił szczególną uwagę na uderzający wzrost frekwencyi gimnazyów prywatnych, objawiający się cyfrą tej frekwencyi aż dziesięćkroć większą od cyfry w roku 1908. Powodem tego jest powstanie ogromnej ilości tych zakładów prywatnych, którego nie można bezwzględnie uważać za fakt pocieszający, gdyż nie zawsze odpowiada rzeczywistej potrzebie, a nadmierne zakładanie takich gimnazyów, bez widoków trwałego istnienia, lub przejęcia w zarząd Państwa, przynosi nadto znaczną szkodę szkołom państwowym, które tracą czasowo wiele dzielnych sił urlopowanych celem pełnienia obowiązków w owych zakładach. Wskutek tego Rada szkolna krajowa postanowiła też wstrzymać się z udzielaniem na ten cel dalszych urlopów, aby uniknąć uszczerbku dla szkół jej pieczy powierzonych.

Prócz tego ciągłe powstawanie nowych gimnazyów wobec niedostatecznej liczby szkół realnych i szkół dających zawodowe praktyczne wykształcenie jest zwichnięciem pożądanej równowagi w wychowaniu publicznem, w którem powiększenie w ostatnich latach liczby szkół realnych oraz założenie kilku nowych szkół przemysłowych i zapowiedź dalszych stanowi zwrot dodatni i pożądany.

Następnie podniósł Pan Wiceprezydent ważniejsze rysy charakterystyczne, odznaczające obecny rozwój szkolnictwa. Wśród nauczycieli żywo rozbudzony ruch naukowy i literacki, którego pięknym objawem było w ostatnich latach uczczenie jubileuszów Słowackiego i Krasińskiego drukowanemi w sprawozdaniach rocznych rozprawami, które się złożyły na dwie wielkie trzytomowe księgi pamiątkowe, oraz gorliwe zajęcie się młodzieżą także poza szkołą, jej pracą umysłową i ćwiczeniami fizycznemi, jak gry ruchowe, strzelanie, wycieczki, zakładanie parków, warsztaty szkolne, świetnie okazane szerokiemu światu na międzynarodowym kongresie hygieny szkolnej w Paryżu, oraz łącząca się z wychowaniem fizycznem troska o zakładanie tak potrzebnych kolonii wakacyjnych dla uczniów. U młodzieży wielki zapał dla różnych zajęć nadobowiązkowych, mających kulturę umysłu i ciała na celu, a w szczególności oddanie się ćwiczeniom fizycznym, wśród których pierwsze miejsce zajął obecnie ruch skautowy, szczególnie porywający młodzież swą nowością i etycznymi pierwiastkami, tkwiącymi w jego idei. — Wszystkie te ćwiczenia wymagają jednak roztropnej miary, stosownego nadzoru i kierownictwa szkoły, aby nie przynieść szkody nauce i poczuciu obowiązku, których pielęgnowanie jest szkoły pierwszem zadaniem.

Podobnież zaleca się staranie, aby chwalebne dążenie do ułatwienia nauki nie stanęło w sprzeczności z zadaniem hartowania charakteru, wyrabiania zdolności do wytężonej pracy i sposobienia do twardego życia, aby rozbudzanie samodzielności nie prowadziło do lekceważenia przepisów i niezbędnej karności, a wyzyskanie w całej pełni w wychowaniu uszlachetniającego pierwiastku narodowego miało na oku przedewszystkiem, obok zgodnego z obowiązkami obywatelskimi wobec państwa umiłowania przeszłości i swojszczyzny, kształcenie cnót narodowych, a leczenie i tępienie narodowych błędów i przywar.

Podnosząc z największym naciskiem konieczność współdziałania szkoły z domem rodzicielskim i jak najczęstszego szukania z nim porozumienia, wyraził mówca nadzieję, że pod roztropnem i troskliwem kierownictwem dyrektorów, dbałych o harmonijne i solidarne działanie gron, szkoła zajmować będzie zawsze wśród społeczeństwa stanowisko poważne, że będzie zawsze otoczona ogólną sympatyą, szacunkiem i zaufaniem. Wreszcie stwierdził, że obok rodziny i władzy duchownej — w sprawach religii i moralności — żaden czynnik, choćby najpoważniejszy, nie może rościć sobie prawa do głosu stanowczego w wychowaniu szkolnem, że może tylko popierać szkołę współpracownictwem, działać w jej duchu i w ścisłem z władzą szkolną porozumieniu. Tylko wtedy bowiem, jeżeli dzierżyć będzie ster wychowania silny i wyłączny, może szkoła przyjąć pełną za nie odpowiedzialność wobec społeczeństwa, tylko wtedy może jej sprostać.

Poleciwszy przed chwilą pracę naszą Bogu, kończył mówca, godzi się nie zaniedbać i innej drogiej nam powinności. A uczynimy to tem łacniej i skwapliwiej, że oddając „cesarzowi, co cesarskiego“ nie ujmiemy Bogu, co jest boskiego

i sobie samym, co jest nasze, co nam jest święte i drogie. Kierownicy wychowania publicznego w kraju czują i wiedzą dobrze, że wznosząc myśl do tego Miłościwego Pana, który ich powołał na tak wybitne stanowisko, zwracają się do postaci, która jest prawdziwym wzorem cnót wszelkich, poświęcenia i sumiennego spełniania obowiązku i wiedzą dobrze, że czczą w niej nietylko najlepszego i najsprawiedliwszego władcę, ale także dawcę swobód, najszlachetniejszego i najgorętszego miłośnika szkoły i młodzieży, gdy z pełnej piersi wołają: Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość Cesarz Franciszek Józef I. niech żyje! (Zebrani trzykrotnie powtarzają okrzyk z zapałem).

Hołd ten został złożony u stóp Tronu drogą telegraficzną przez Wiceprezydenta Rady szkolnej krajowej, na którego ręce nadeszło następnie Najwyższe podziękowanie za ten akt lojalności dla wszystkich pp. Dyrektorów i Kierowników wszystkich państwowych tudzież posiadających prawo publiczności prywatnych szkół średnich w Galicyi, zebranych w dniu 16. grudnia 1912 na konferencyi krajowej.

W porządku dziennym obrad pierwsze miejsce zajął referat c. k. krajowego inspektora szkół dr. Franciszka Majchrowicza na temat „Sprawa strajków szkolnych, ich powody i środki zapobiegawcze". Referent przedstawił dwojakie powody strajków młodzieży. Jedne tkwią w stosunkach panujących wewnątrz zakładu, drugie są to czynniki polityczne, roznamiętniające młodzież. Usunąć można pierwsze przez należyte ukształtowanie stosunku gron nauczycielskich do młodzieży, drugie przez stanowcze usunięcie polityki ze szkoły i dążenie wszelkiemi siłami do tego, by niepowołani agitatorowie polityczni nie wpływali poza szkołą na młodzież.

W dyskusyi zabierali głos dyrektorowie: Terlikowski, Zych, Staromiejski, Kulczyński, Krotoski, Sobiński, Wojciechowski, Maciszewski, Kopia, Stein i referent, zaznaczając że godzą się w zupełności na wywody prelegenta. Podniesiono nadto, że ważnym środkiem zapobiegawczym przeciw strajkom młodzieży będzie wytworzenie jak najlepszego stosunku między gronem nauczycielskiem i publicznością i oparcie karności w szkołach na zasadzie bezwzględnej sprawiedliwości.

Drugim punktem obrad była sprawa reformy konferencyi nauczycielskich, którą referowali dyrektorowie S. Rzepiński i S. Bednarski. Pierwszy mówca był zdania, że przeważną część agend konferencyi plenarnych należałoby przenieść na konferencye klasowe, jak n. p. wszelkie sprawy dyscyplinarne uczniów, uwalnianie od nauki języka greckiego, uchwalanie tematów wypracowań piśmiennych, uwalnianie od opłaty szkolnej i t. p., a zarazem, aby na tych konferencyach omawiano bardziej szczegółowo niż dotychczas postęp i zachowanie się tak poszczególnych uczniów jak i całej klasy, a nie ograniczano się do podawania suchych not. Na konferencyach plenarnych oprócz spraw dotychczas traktowanych, należałoby żądać sprawozdań z ruchu w czytelniach i kółkach naukowych, nadto powinno się na nich zastanawiać (o ile możności na podstawie referatów) nad środkami, zmierzającymi do podniesienia wychowania młodzieży i ulepszenia metod nauczania. Dyr. Bednarski projektował, aby w miejsce dotychczasowych sześciu konferencyj okresowych były cztery, a natomiast, aby co dwa tygodnie wpisywano noty z poszczególnych przedmiotów do katalogów, na podstawie czego gospodarze klas informo-

waliby rodziców o postępie uczniów; dalej przedstawił sposoby, mające zastąpić konferencye specyalne, jak n. p. w sprawie wychowania fizycznego. W dyskusyi w której zabierali głos: pp. Kranz, Sabat, Staromiejski, Terlikowski, Brzostowicz, Lachowski i Jezienicki, wielu z mowców było za zatrzymaniem dotychczasowej liczby konferencyi okresowych, a nadto żądano urządzania raz na miesiąc konferencyi klasowych pod przewodnictwem gospodarzy klas lub dyrektora.

Po południu rozpoczęto obrady od referatów o reformie konferencyj wywiadowczych, które wygłosili dyrektor Artur Passendorfer i kierownik Władysław Dropiowski. Referenci postawili szereg rezolucyj, zmierzających do tego, by tam, gdzie warunki na to pozwalają, wprowadzić cotygodniowe konferencye poszczególnych członków grona z rodzicami *(Sprechstunden)*. Prócz tego należy odbywać dotychczasowe konferencye wywiadowcze, na których jednak informacyi mają udzielać jak dotychczas gospodarze klas. Należy dalej dążyć do tego, by jak najszerszym kołom publiczności uświadomić najważniejsze zasady wychowawcze, któremi szkoła kieruje się, bądźto drogą pogadanek pedagogicznych z rodzicami i opiekunami, bądź też przez wydanie odezwy, którąby corocznie w znaczniejszej ilości rozdawano rodzicom i opiekunom. P. Wiceprezydent Dembowski zaznaczywszy, że Rada szkolna krajowa przywiązuje bardzo wielką wagę do sprawy nawiązania należytych stosunków między szkołą a domem, a przyznając przeważnie słuszność wywodom referentów co do różnorodności zachodzących w tej mierze warunków, sądzi, że zalecałoby się jako stacye doświadczalne w tym względzie wybrać dwa typy zakładów, jeden o warunkach normalnych, drugi, który walczy z warunkami anormalnymi, poczem będzie można wybrać należytą drogę postępowania. Szkoła powinna dążyć do tego, by rodzicom jak najbardziej ułatwić informowanie się o postępach uczniów, dlatego też należy zawsze na konferencye te wyznaczać dni dla publiczności najdogodniejsze, więc w miastach prowincyonalnych, gdzie główny kontyngent młodzieży przychodzi ze wsi okolicznych, dni targowe, jak to już w niektórych miastach zaprowadzono.

Dyskusya, w której zabierali głos dyrektorowie: Kranz, Pająk, Lachowski, Rzepiński i Brzostowicz, obracała się głównie około podniesionych przez referentów wniosków, podniesiono nadto życzenie, by dyrektorowie informowali bardzo dokładnie młodych nauczycieli, w jaki sposób mają spełniać swój obowiązek udzielania informacyi. Wystąpiono również przeciw temu, by konferencye wywiadowcze odbywały się w niedziele, ponieważ zarówno rodzicom jak i nauczycielom należy się odpoczynek świąteczny.

Następnie jako czwarty punkt obrad omawiali pp. K. Krotoski i dr. K. Śmiałek sprawę, „jak należałoby unormować stosunek obowiązkowej pracy szkolnej uczniów do ich zajęć pozaszkolnych i ćwiczeń fizycznych". Aby zapobiedz nienależytemu stosunkowi między pracą szkolną a pozaszkolną, należałoby materyał naukowy rozłożyć równomiernie na wszystkie dni nauki, wpisywać go do dzienników klasowych, a kontrolę nad tem powierzyć gospodarzom klas. Czas między godziną 1 a 3 po południu powinien być bezwarunkowo wolny od wszelkich zajęć, naukę języków nowożytnych należałoby odbywać od 4—6, a gimnastyki między 3 a 6 po południu; nie po-

zwalać młodzieży na zapisywanie się równocześnie na naukę kilku języków nowożytnych (nadobowiązkowych); języka ruskiego winno się uczyć już w klasach niższych, innych zaś języków nowożytnych (francuskiego, angielskiego jako nadobowiązkowych) dopiero w klasach wyższych i t. d. Dyrektor Śmiałek był również za ograniczeniem przedmiotów nadobowiązkowych; żądał aby w kółkach naukowych opracowywano przedewszystkiem te tematy, które pozostają w łączności z nauką obowiązkową, zalecał omawianie z uczniami przedstawień teatralnych i koncertów, na których uczniowie byli obecni wraz z profesorami, w ten sposób odciągnęłoby się młodzież od uczęszczania do kino; jest przeciwny wynajmowaniu się uczniów do robót podczas wakacyi; domaga się, aby skaut otoczyć większą niż dotychczas opieką szkolną.

W dyskusyi, w której zabierali głos pp. Rzepiński, Kurpiel, Klemensiewicz, Winkowski, Kranz, Garlicki, Sobiński i Staromiejski, wystąpiono przeciw prenumerowaniu dla czytelń uczniów dzienników politycznych, podniesiono żądanie ograniczenia liczby przedmiotów nadobowiązkowych, a niektórych z nich (gimnastykę, rysunki) uczynienia obowiązkowymi. Zastanawiano się nad przeciążeniem uczniów, przyczem jedni z m wców uznawali je, podając równocześnie środki jego usunięcia, inni zaprzeczali jego istnieniu, nadto wyrażono życzenie, aby przedsiębrane w rzeczonej sprawie kwestyonaryusze przedłożyć do wypełnienia wszystkim zakładom średnim; wyrażono przekonanie, że kontrolowanie rozkładu materyału naukowego przez gospodarzów klas jest niemożliwe, że wreszcie powinniby nauczyciele przedkładać na początku roku szkolnego dokładny ów rozkład na przeciąg całego roku.

Drugi dzień obrad rozpoczął się referatem p. M. Mazanowskiego p. t.: „Ćwiczenia ustne“. Referent przedstawił, że młodzież szkolna okazuje brak wprawy w mówieniu, o ile ono musi być samodzielne i nieprzygotowane. Okazuje się tedy potrzeba uzupełnienia obowiązującego dotychczas planu nauki języka wykładowego we wszystkich klasach osobnym działem ćwiczeń w mówieniu. Zasadą w nich będzie, że nie mogą być recytowaniem mechanicznem z pamięci, lecz muszą być formułowaniem myśli i uczuć bezpośredniem. Przedmiotem takich ćwiczeń byłoby:

a) w kl. I.—II. krótkie opisy przedmiotów lub obrazków obserwowanych, opowiadania o doznanych wrażeniach;

b) w kl. III.—VI. zdawanie sprawy z lektury domowej lub ważniejszych zdarzeń szkolnych (obchody, wycieczki), wreszcie opisy dzieł sztuki i rozleglejszych obrazów przyrody, — wszystko to w stopniowym pochodzie od rzeczy prostszych do trudniejszych, na podstawie dyspozycyi i poprzedniego obmyślenia;

c) w kl. VII.—VIII. ćwiczenie się w rozprawkach „rozumowanych“ i mowach obmyślonych poprzednio według dyspozycyi i na temat związany ściśle z nauką szkolną i życiem ucznia. — Czas na ten cel przeznaczony wynosiłby: pół godziny w tygodniu na stopniu najniższym, dwie godziny miesięcznie na stopniach średnim i wyższym.

Ożywioną dyskusyę nad tym pumktem obrad i wywodami referenta rozpoczął radca Rządu dr. L. Kulczyński, a wzięli w niej udział pp. Krotoski, Schneider, Wojciechowski, Heck, Dropiowski, Stein, Bednarski, Sabat i inni. Mowcy w pewnej części godzili się na to, że wprawdzie należy większą zwrócić uwagę

na logiczne i poprawne wygłaszanie z pamięci i wymagać, aby uczniowie jasno wyrażali swe myśli, ale dążyć do tego, aby uczniowie wyrabiali się na krasomowców byłoby zbytecznem i może niebezpiecznem, bo taka dążność mogłaby zrodzić płytkość sądu i frazeologię u naszej młodzieży. Wystarczy więc, jeżeli nauczyciel przygodnie przy nauce wszystkich przedmiotów, zważać będzie na sposób wysławiania się uczniów, wygłaszania. Stwarzać jednak osobną naukę retoryki w naszej szkole to zbyteczne, choćby na nią poświęciło się tylko część godziny, co zresztą w obecnych warunkach nawet niemożliwe do uskutecznienia, bo nie mamy jeszcze dzisiaj odpowiednio wykształconych sił nauczycielskich. Należałoby chyba najpierw utworzyć na obu uniwersytetach krajowych katedry wymowy, które przysposobiłyby odpowiednich nauczycieli.

Inni mowcy natomiast domagali się, aby ćwiczenia ustne traktowano jako osobny dział nauki, którą trzebaby uprawiać z uczniami systematycznie, bądźto na godzinach języków (przedewszystkiem ojczystego), bądź też na osobnej do tego przeznaczonej godzinie, przyczem przytaczano cały szereg powodów, usprawiedliwiających to życzenie. Przewodniczący, P. Wiceprezydent dr. I. Dembowski, przypomniawszy, jak często niestety brak naszej młodzieży zdolności zwięzłego, swobodnego wypowiadania logicznie powiązanych myśli, wykazał, że szkoła, przysposabiając swych wychowanków do życia, musi uwzględnić i wymowę, bo w dzisiejszych warunkach jest ona w niem czynnikiem niemałego znaczenia.

Następny gruntowny a przytem humorem okraszony referat radcy szkolnego T. Sołtysika p. t.: „Jak należałoby unormować obowiązki dyrektora szkoły średniej“? zakończono życzeniem zmniejszenia pracy dyrektorów, połączonej z administracyą zakładu, co możnaby osiągnąć:

1. przez zaniechanie tych czynności, które są zbyteczne, a ograniczenie lub uproszczenie tych, które bez uszczerbku dla rzeczy danej na to pozwalają;
2. przez ogłoszenie zbioru rozporządzeń, normujących zajęcia dyrektorów;
3. przez zaprowadzenie druków urzędowych na tabelaryczne sprawozdania;
4. przez przypomnienie rozporządzenia, odnoszącego się do znajomości przepisów i dokładnego ich wykonywania;
5. przez znaczne powiększenie ryczałtu na pokrycie potrzeb zarządu i robót konserwacyjnych;
6. przez ustanowienie systemizowanej posady pomocnika dyrektora lub wydatne powiększenie remuneracyi, przyznawanej obecnym pomocnikom kancelaryjnym.

Zabierający głos po referacie dyrektorowie: Kopia, Jezienicki i Skupniewicz, skarżyli się na obciążenie zajęciami administracyjnemi, odrywającemi ich od istotnego ich zadania, żądali podwyższenia ryczałtu i t. d. Zamykając tę dyskusyę, P. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej zwrócił uwagę dyrektorów na ogłoszenia i konkursy w Dzienniku urzędowym Rady szkolnej krajowej, które należy podawać do wiadomości gron nauczycielskich, obowiązują one bowiem tak, jak okólniki odrębne, których zresztą po ogłoszeniu ich w Dzienniku urzędowym osobno powtarzać się nie będzie.

W dalszym ciągu nastąpił referat dyrektora dr. K. Wojciechowskiego p. t.: „Jak należy zapobiegać zgubnym wpływom lektury, działającej demoralizująco na młodzież szkół średnich?“.

Za najskuteczniejsze środki przeciw demoralizującej lekturze uważa referent wyrabianie wśród młodzieży:

1. Zdrowej opinii, wytwarzanie wysokiego poziomu moralnego przy pomocy wpływu osobistego, odpowiednich pogadanek, — bądź w gminach szkolnych, bądź poza gminami.

2. Dążyć należy nadto do jak najszerszego rozpowszechnienia ćwiczeń młodzieży na świeżem powietrzu, zwłaszcza o ile z temi ćwiczeniami łączy się wzgląd ideowy, dążenie etyczne (skaut).

3. Starać się należy nadto o obfite zaopatrzenie w dzieła doborowe bibliotek szkolnych, podzielonych na biblioteczki klasowe.

4 Pożądanem byłoby wydanie katalogu książek stosownych dla młodzieży rozmaitego wieku i uzupełnianie go z roku na rok.

Korreferent tej sprawy M. Mazanowski przedstawił następujące rezolucye:

Wobec tego, że współczesne piśmiennictwo coraz bardziej demoralizująco oddziaływa na młodzież szkół średnich, że podkopuje w niej zasady religii i obyczajności, a zaszczepia rozpaczliwy sceptycyzm, konieczną jest rzeczą:

1. aby w nauce szkolnej wszystkich przedmiotów ze szczególną starannością wyzyskiwano czynniki kształcące młodzież etycznie, a w nauce literatury polskiej uwzględniono aż nadto widoczny pewnik, że najnowsze utwory naszej poezyi i powieściopisarstwa, z małymi wyjątkami, nie nadają się do traktowania w szkole; pochopne i bezprogramowe wciąganie ich do nauki szkolnej bez poprzedniego ustalenia ich wartości jest co najmniej wielce ryzykowne;

2. aby publiczne wypożyczalnie ustawowo pociągano do odpowiedzialności karnej za pożyczanie książek nieletniej młodzieży;

3. aby we wszystkich szkołach średnich biblioteki uczniów wyposażone były jak najobficiej w bogaty — corocznie uzupełniany zasób książek, dobranych stosownie do wieku uczniów. Dotychczasowe na ten cel obracane fundusze nie są wystarczające;

4. aby zawiadowstwo bibliotek uczniów powierzano nauczycielom sumiennym, przekonań ustalonych i pewnych, w literaturze i pedagogii biegłym; zawiadowcy bibliotek powinni otrzymywać stałe remuneracye, obliczone według skali 6 godzin tygodniowej nauki, albo też odpowiednie zniżki godzin; ich czynności oceniałaby dyrekcya szkoły osobnem sprawozdaniem na podstawie dokładnie raz w roku przeprowadzonej kontroli;

5. aby w całym kraju przeprowadzono szczegółową rewizyę bibliotek szkolnych, aby wreszcie opracowano i wydano wzorowy katalog książek przeznaczonych dla uczniów, uzupełniony obowiązkowym regulaminem i instrukcyą dla bibliotekarzy.

Referent stwierdza wreszcie,

że piśmiennictwo nasze nie posiada dzieła, które w sposób ściśle umiejętny poddawałoby krytycznemu zbadaniu naszą literaturę w szczególności najnowszą ze stanowiska edukacyjnych zadań szkoły i

że dotkliwie daje się u nas odczuwać brak doskonałych pod względem wychowawczym książek dla młodocianego wieku, a wszelkie usiłowania w kierunku zaradzenia temu brakowi zasługują na skuteczne poparcie.

W dyskusyi zabierali głos dyrektorowie: Zawiliński, Krotoski, Stein, Brzostowicz, Maciszewski, Basiński i Kryczyński.

Wszyscy mowcy stwierdzili zgodnie, że najnowsza literatura wywiera niejednokrotnie demoralizujący wpływ na młodzież. Należy też temu jak najenergiczniej przeciwdziałać: kontrolą nad doborem książek do bibliotek uczniów, nad lekturą przedkładaną przez uczniów do egzaminu dojrzałości, usilną pracą nad podniesieniem poziomu życia szkolnego, zajęciem młodzieży odpowiedniemi ćwiczeniami, apelem do dziennikarstwa, by dla dobra narodu nie umieszczało na swych łamach rzeczy demoralizujących młodzież, wreszcie samoobroną przez zakładanie na wzór Anglii odpowiednich towarzystw.

P. Wiceprezydent D e m b o w s k i zaznaczył, że uzdrowienie całego społeczeństwa, które w ostatnich czasach pozostaje pod wielkim wpływem nowszej literatury, jest rzeczą trudną i wymaga lat wielu. Nauczycielstwo jednak może i musi wiele w tym względzie zdziałać w szkole. Biblioteki uczniów muszą być oczyszczone z nieodpowiednich dzieł i na przyszłość zaopatrywane w dzieła wyborowe. Dyrektorowie zakładów powinni bardzo gorliwie czuwać nad tem, jakoteż nad należytym doborem lektury domowej, zalecanej przez nauczycieli i wymaganej podczas egzaminu dojrzałości, jak niemniej tematów zadań, które niekiedy mogą nasunąć sposobność do niewłaściwych uwag i wywodów.

Na popołudniowem posiedzeniu w drugim dniu obrad (17. grudnia) dyrektor A. F r ą c z k i e w i c z odczytał referat na temat: „C z y i o i l e r o z p o r z ą d z e n i e P. M i n i s t r a w y z n a ń i o ś w i a t y z d n i a 11. c z e r w c a 1908 l. 26.651 o e g z a m i n o w a n i u i k l a s y f i k o w a n i u u c z n i ó w p r z y n i o s ł o d l a n a u k i p o s z c z e g ó l n y c h p r z e d m i o t ó w w s z k o ł a c h ś r e d n i c h o c z e k i w a n e r e z u l t a t y?“

Referent po szczegółowem przedstawieniu stron dodatnich i ujemnych tego rozporządzenia, jakie okazały się podczas czteroletniego zastosowania i po wykazaniu pewnych w niem niejasności wniósł, aby

I. Stosując przepisy o egzaminowaniu i klasyfikowaniu wprowadzono następujące stopniowanie:

a) w klasach niższych regułę stanowią egzaminy oryentacyjne, egzaminy zaś klasyfikacyjne odbywają się tylko z uczniami, którzy nie przez cały czas przerabiania pewnej partyi brali udział w nauce i również z takimi uczniami, o których nauczyciel nie zdołał sobie wyrobić stanowczego sądu;

b) w klasach wyższych należy dozwalać na egzamin klasyfikacyjny z większych partyi, lecz o tem, czy ucznia dopuścić do egzaminu klasyfikacyjnego, czy nie, rozstrzyga nauczyciel.

II. Egzamin promocyjny może odbyć się tylko z jednego przedmiotu i to albo takiego, z którego grozi postęp niedostateczny albo z takiego, co do którego sąd nauczyciela jest chwiejny.

III. Konferencya promocyjna rozstrzyga także o tem, którego ucznia można dopuścić do egzaminu nadzwyczajnego celem udowodnienia, czy wyrównał braki.

IV. Rażący brak pilności powinien być karany obniżeniem cenzury z zachowania się.

V. Konferencya wyraża zapatrywanie, że jednolite postępowanie w powyżej wymienionych sprawach jest konieczne.

W dyskusyi, jaka się po tym referacie wywiązała, zabierali głos dyrektorowie i kierownicy: Kopia, Kranz, Winkowski, Gebert, Kurpiel, Stein, Maciszewski, Lachowski, Staromiejski i Krotoski. Wszyscy mówcy godzili się na to, że egzaminowanie oryentacyjne nie zawsze może spełnić swe zadanie z przyczyn od szkoły niezależnych (przepełnienia w klasach, małej liczby godzin nauki i t. d.), cel zaś egzaminów klasyfikacyjnych niezawsze jest należycie zrozumiany.

Co do egzaminów promocyjnych, to egzaminy te powinny być stosowane tylko wyjątkowo, a nie powinno się dopuszczać do nich uczniów, którzy przez cały rok zaniedbywali się w nauce kilku przedmiotów.

Nie można tu jednak stosować jakichś stałych przepisów, jak wogóle nie można ograniczać przepisami klasyfikowania, bo ono powinno opierać się przedewszystkiem na sumiennem przekonaniu nauczyciela.

Z kolei zabrał głos krajowy inspektor szkół dr. K. Opuszyński, aby dać odpowiedź na pytanie: „Jakie doświadczenia poczyniono pod względem wychowawczym i dydaktycznym z kategoryą uczniów na ogół uzdolnionych?“ Zasadnicze myśli podniesione przez referenta dają się streścić w następujących tezach:

Pożądane jest, by władze szkolne w najbliższej przyszłości uzupełniły obecne zbyt lakoniczne przepisy normatywnem określeniem ogólnej dojrzałości ucznia do przejścia do klasy wyższej, jako „na ogół uzdolniony“. W szczególności byłoby pożądane, by w tem nowem rozporządzeniu od warunkowej promocyi wykluczono uczniów, którzy

1. w roku ubiegłym już mieli stopień na ogół uzdolniony,

2. którzy powtarzają klasę (repetentów),

3. którzy na wszystkich konferencyach okresowych byli wykazani lub napominani z trzech lub więcej przedmiotów,

4. którzy z końcem roku otrzymują notę niedostateczną z tego samego przedmiotu, z którego już na trzeciej okresowej klasyfikacyi mieli niedostateczną notę.

Pp. Schneider i Terlikowski popierali i uzupełniali wnioski referenta.

Sprawę wzajemnych hospitacyi nauczycieli, lekcyi praktycznych, konferencyi fachowych i referatów konferencyjnych, referował krajowy inspektor szkół Tadeusz Lewicki.

Referent wyraził przekonanie, że lekcye praktyczne i referaty na temat istotnych zagadnień z zakresu teoryi i praktyki szkolnego wychowania są wcale ważnym czynnikiem w kształceniu młodych adeptów zawodu nauczycielskiego, są nadto jednym ze środków, które zapewniają łączność postępowania i ustalenie poglądu na istotne kierunki pracy nauczycielskiej. Dlatego zasługują na rozpowszechnienie.

Ich skuteczne zastosowanie w praktyce zawisłe jest od lokalnych warunków i od charakteru ludzi. Dlatego normatywne określenie zabiegów w tym kierunku nie jest ani wskazane, ani pożądane.

Korreferent tej sprawy, kierownik prywatnego gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Rohatynie, Michał Hałuszczyński przedłożył szczegółowy plan akcyi w tym kierunku.

W dyskusyi radca L. Kulczyński przedstawił przedewszystkiem historyę, przebieg i prace kursu „praktykantów“, istniejącego w gimnazyum św. Anny w Krakowie. Dr. Kurpiel zaś domagał się, aby albo owe kursy praktykantów rozszerzono tak, by wszyscy kandydaci stanu nauczycielskiego mogli je odbyć, albo utworzono w uniwersyteckich seminaryach pedagogicznych dwuletnie praktyczne ćwiczenia w przeprowadzaniu lekcyi szkolnych, pod kierownictwem fachowych nauczycieli gimnazyalnych. Seminarzyści, którzy owych ćwiczeń nie odbyli, nie powinni być dopuszczani do pełnienia zawodu nauczycielskiego.

Referat dr. Mikołaja Sabata, dyrektora gimnazyum z ruskim językiem wykładowym w Stanisławowie, mający dać odpowiedź w sprawie „korzyści i szkody tak zwanych godzin szkolnych skróconych“, zakończył się następującymi wnioskami:

I. Zważywszy, że najnowszy plan nauki, wydany przez Ministerstwo wyznań i oświaty, pomimo przyzwolonej w gimnazyach galicyjskich na wniosek Rady szkolnej krajowej redukcyi liczby godzin w niektórych przedmiotach nauki, nie da się przystosować w naszych gimnazyach bez bardzo znacznego obarczenia młodzieży, zwłaszcza w tych zakładach, w których oba języki krajowe są obowiązkowymi przedmiotami nauki,

konferencya dyrektorów wyraża życzenie, by celem rozmieszczenia w pięciu godzinach nauki (od 8—1) sześciu lecyi szkolnych, skrócić godziny szkolne w gimnazyach galicyjskich do 40 minut, z tem zastrzeżeniem, by ów czas 40-minutowy był w całości zapewniony nauce.

II. Jako odszkodowanie za dokonanie skrócenia godzin szkolnych konferencya dyrektorów proponuje:

1. Zrównanie liczby lekcyi w gimnazyach galicyjskich z liczbą godzin szkolnych odpowiadającą planowi ministeryalnemu, z tą różnicą:

a) by ująć 1 godzinę z języka łacińskiego w klasie I. (7 zamiast 8) na rzecz języka greckiego w klasie IV. (5 zamiast 4);

b) 1 godzinę z rysunków w klasie I. (2 zamiast 3) i kaligrafii w klasie I. (0 zamiast 1) na rzecz historyi ojczystej w klasie I. (2 godziny);

c) 1 godzinę rysunków w klasie II. (2 zamiast 3) na rzecz historyi ojczystej w klasie VII. (4 zamiast 3);

d) 1 godzinę z języka wykładowego w klasie I. (3 zamiast 4) na rzecz języka wykładowego w klasie VIII. (4 zamiast 3).

2. Przyznanie nauce języka niemieckiego w klasie I. i II. i matematyki w klasie V. liczby lekcyj odpowiadającej dawniejszemu planowi nauki dla gimnazyów galicyjskich (niemieckiemu w klasie I. 6 zamiast 5, w klasie II. 5 zamiast 4, matematyce w klasie V. 4 zamiast 3).

3. Ustalenie w gimnazyach galicyjskich dla nauk przyrodniczych w klasie VI. i języka greckiego w klasie VII. wyższego wymiaru godzin przewidzianego w planie normalnym (dla nauk przyrodniczych w klasie VI. 3, dla języka greckiego w klasie VII. 5).

4. Dodanie do języka wykładowego w klasie V. i VI. po 1 godzinie tygodniowo (4 zamiast 3; z wyjątkiem gimnazyów utrakwistycznych).

III. Konferencya dyrektorów wyraża życzenie, by równocześnie ze skróceniem godzin szkolnych wprowadzono we wszystkich gimnazyach galicyjskich obowiązkową naukę rysunków i gimnastyki w myśl obowiązującego planu nauki.

IV. Konferencya dyrektorów oświadcza się za usunięciem kaligrafii w klasie I. z rzędu obowiązkowych przedmiotów nauki.

Referatem p. Sabata, nie omówionym z powodu spóźnionej pory — zakończyły się dwudniowe obrady IV-tej konferencyi dyrektorów szkół średnich. P. Wiceprezydent Rady szkolnej krajowej dr. Dembowski na zakończenie obrad (po godzinie 9) wyraził zadowolenie, że wbrew uzasadnionym obawom zdołano wyczerpać cały obfity program prac IV. konferencyi dyrektorów szkół średnich z językiem wykładowym polskim i ruskim. Stało się to dzięki wielkiej wytrzymałości uczestników, oraz dzięki rozumnej ekonomii czasu, której w ogóle przestrzegano. Wskutek tego tę podziękę i uznanie, które wyrażał z kolei poszczególnym referentom, zwraca obecnie do całego zgromadzenia za wytrwałość, skupienie uwagi i ożywiony udział w dyskusyi.

Mimo niezbędnych różnic w zdaniach i poglądach, mimo różności stanowiska, z którego poszczególne kwestye były oświetlane, główną dodatnią cechą tej konferencyi była jednomyślność wszędzie, gdzie być powinna w myśl zasady *in necessariis unitas*. Jednomyślność ta objawiła się przedewszystkiem w zrozumieniu celu szkoły i w pojmowaniu tego, co w niej jest niezbędne i istotne. Jeżeli też z żywem zajęciem słuchali wszyscy wywodów bardzo pouczających i nieraz świetnych w sprawach niejako techniki dydaktycznej i administracyjnej, to niezwykle gorące przyjęcie spotykało przemówienia, w których chodziło o rzeczy istotne, jak o stwierdzenie, że w szkole należy krzewić kult obowiązku i że żadne sprawy nadobowiązkowe nie mogą nigdy stanąć ponad obowiązkiem, a w szczególności kiedy objawił się, a raczej żywiołowo wybuchnął zapał, przy stwierdzeniu, że jeżeli godzi się dbać o czystość języka ojczystego, to jeszcze ważniejsza chronić od skażenia i zatrucia czystość myśli i duszy młodzieży.

Wobec tego sądzi Wiceprezydent, że wszyscy mogą być zadowoleni z wyniku konferencyi i spodziewa się, iż dyrektorowie tego jednolitego ducha, o którym się tyle mówiło i to przekonanie o istotnych zadaniach szkoły znajdować będą zawsze w gronach, któremi kierują, a gdzie będzie potrzeba, zdołają ducha tego tchnąć i rozbudzić. Wtedy praca nauczycieli w szkole wyda spodziewane owoce, a społeczeństwo od niej uzyska to wszystko, czego od szkoły wymaga i wymagać ma prawo.

W końcu imieniem zgromadzonych radca M. Maciszewski, dyrektor gimnazyum tarnopolskiego, dziękując P. Wiceprezydentowi w serdecznych słowach za umiejętne, ofiarne, wytrwałe i wyrozumiałe kierownictwo obradami, wyraził nadzieję, że poprze wypowiedziane podczas konferencyi myśli i wnioski, poczem P. Wiceprezydent zapewnił, że dołoży wszelkich starań, aby się stało zadość temu życzeniu.